

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6Co/449/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3114223567
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Stanislava Marková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2016:3114223567.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Stanislavy Markovej a členov JUDr. Ľubice Bajzovej a Mgr. Martiny Trnavskej v právnej veci navrhovateľa Z. I. a. s. , IČO XX XXX XXX, so sídlom W., H. T., zastúpeného F., IČO: XX XXX XXX, so sídlom W., H., proti odporcovi D. M., Q., o zaplatenie 681,64 Eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 27. januára 2015 č.k. 19C/114/2014-25 v spojení s opravným uznesením zo dňa 13. marca 2015 č.k. 19C/114/2014-34 jednomyseľne takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu v napadnutej časti **p o t v r d z u j e .**

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom zo dňa 27. januára 2015 č.k. 19C/114/2014-25 v spojení s opravným uznesením zo dňa 13. marca 2015 č.k. 19C/114/2014-34 okresný súd uložil odporcovi zaplatiť navrhovateľovi sumu 171,56 Eur s úrokom z omeškania vo výške 9,5 % ročne od 4.11.2011 do zaplatenia, sumu 168,62 Eur s úrokom z omeškania vo výške 9,25 % ročne od 4.12.2011 do zaplatenia, sumu 69,21 Eur s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne od 4.1.2012 do zaplatenia, sumu 23,3 Eur s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne od 4.2.2012 do zaplatenia a vo zvyšujúcej časti návrh, ktorým sa navrhovateľ proti odporcovi domáhal celkovo zaplatenia 681,64 Eur s úrokom z omeškania, zamietol. V odôvodnení okresný súd uviedol, že zmluva o pripojení uzavretá účastníkmi dňa 4.5.2011 má charakter spotrebiteľskej zmluvy, pretože jej obsah odporca nemohol podstatným spôsobom ovplyvniť, keďže tento bol už vopred pripravený, predtlačný. Dodávateľom v tomto prípade bol právny predchodca navrhovateľa, ktorý pri uzatváraní zmluvy vykonával svoju podnikateľskú činnosť. Spotrebiteľom je odporca, ktorý pri uzatváraní zmluvy nevykonával žiadnu obchodnú alebo inú obdobnú činnosť. Vzhľadom na ustanovenie § 53 ods. 1, 5 Občianskeho zákonníka bolo povinnosťou súdu zisťovať, či zmluva zo dňa 4.5.2011 a jej dodatok z toho istého dňa neobsahovali neprijateľné podmienky a či neodporujú niektorými dojednaniami dobrým mravom. Po vykonanom dokazovaní dospel okresný súd k záveru, že v predmetnej zmluve boli dohodnuté ceny a poplatky za poskytované služby v súlade s platným cenníkom právneho predchodcu navrhovateľa a platobnými podmienkami, ktoré odporca neplnil. V tejto časti týkajúcej sa poskytovania služieb navrhovateľa a povinnosti platiť za uvedené služby súd nezistil, že by boli porušené práva odporcu ako spotrebiteľa. Preto ho zaviazal k povinnosti zaplatiť za poskytnuté, ale neuhradené služby uplatnené sumy v celom rozsahu, okrem zmluvnej pokuty. Keďže sa odporca s plnením uvedeného dlhu (platby z jednotlivých faktúr za služby) dostal do omeškania, má navrhovateľ nárok aj na úrok z omeškania, pretože podľa § 559 ods. 2 Občianskeho zákonníka dlh musí byť splnený riadne a včas. Navrhovateľ sa okrem dlhu za nezaplatené telekomunikačné služby domáhal aj zaplatenia zmluvnej pokuty vo výške 248,95 Eur. V danej veci mal okresný súd za to, že navrhovateľ

odvíja právo na zmluvnú pokutu od zmluvy o pripojení a jej dodatku, ktoré majú bezpochyby charakter spotrebiteľskej zmluvy (tak ako bolo predtým uvedené). Preto aj dojednanú zmluvnú pokutu je potrebné posúdiť z pohľadu spotrebiteľského práva. V konkrétnom prípade právny predchodca navrhovateľa ako dodávateľ, zmluvnú pokutu

s odporcom ako spotrebiteľom osobitne nevyjednával, nemá teda charakter individuálne dojednanej podmienky. Právny predchodca navrhovateľa zmluvnou pokutou v prejednávanej veci zabezpečoval poskytnutie zľavy na využívanie telefónnych služieb s názvom F.". Za túto výhodu sa odporca zaviazal k "viazanosti" 24 mesiacov s tým, že ak nebude plniť dohodnuté podmienky, zaplatí zmluvnú pokutu v plnej výške. Vo všeobecnosti treba mať za to, že spotrebiteľ, ktorý podpísal takúto vopred určenú podmienku je viazaný rovnakou výškou pokuty bez ohľadu na dobu používania služieb dodávateľa a bez ohľadu na výšku nezaplatených služieb. Vo viacerých súdnych rozhodnutiach už bolo konštatované (nielen Okresného súdu Trenčín, ale aj iných slovenských súdov, ako aj iných európskych súdov), že zmluvné pokuty, ktoré nie sú individuálne dojednané, najmä v prípade viazanosti 24 mesiacov sú neprijateľnými zmluvnými podmienkami. Aj preto už súd nevyhlasoval opätovne túto podmienku za neprijateľnú, iba konštatuje, že na ňu z tohto dôvodu nemožno prihliadať, nakoľko je v celom rozsahu neplatná. Osobitné normy § 52 a nasl. Obč. zák., ktoré regulujú spotrebiteľské vzťahy majú prednosť pred všeobecnými ustanoveniami záväzkového práva v Občianskom zákonníku. Moderačné ustanovenie v § 545a OZ reguluje aj nespotebiteľské vzťahy. Niet dôvodu nereflektovať na zásadu špeciálnej osobitnej normy a v danom prípade osobitnej normy určenej na ochranu spotrebiteľa. Ustanovenia o ochrane spotrebiteľa majú prednosť pred všeobecnými ustanoveniami záväzkovoprávnej časti kódexu. Preto, pokiaľ by išlo o moderačné právo vyplývajúce z ustanovenia § 545a Občianskeho zákonníka, nemohol by ho súd v danej veci uplatniť. Neprijateľná podmienka spočívajúca v samotnej zmluvnej pokute, ktorá nebola dojednaná individuálne, ale formulárove v nadväznosti na viazanosť 24 mesiacov je neplatná ako taká, preto nemožno znižovať neplatne dojednanú zmluvnú pokutu. Z uvedených dôvodov súd žalobu ohľadne zmluvnej pokuty zamietol. Lehotu na splnenie povinnosti určil súd podľa § 160 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku do výroku, ktorým bola žaloba v prevyšujúcej časti zamietnutá, a súvisiaceho výroku o trovách podal navrhovateľ včas odvolanie. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok zmenil tak, že podanému návrhu vyhovie v celom rozsahu. Poukázal na rozpor so skutkovým stavom, keď sa v odôvodnení rozsudku uvádza, že právny predchodca navrhovateľa uzatvoril zmluvu na program „F.“, hoci z dôkazov i z návrhu je zrejmé, že predmetom zmluvy bol program s názvom „F.“. Uviedol, že odporca bol pri podpise zmluvných dokumentov oboznámený s možnosťou uplatnenia zmluvnej pokuty. Výpočet povinností, porušenie ktorých má za následok uplatnenie zmluvnej pokuty, je taxatívny. Zmluvná pokuta nenapĺňa ani jeden z prípadov neprijateľnosti zmluvných podmienok vymenovaných v ust. § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka. Čo je neprijateľné, je relatívne a je nutné to posúdiť s ohľadom na konkrétny prípad. Vytýkal, že okresný súd oprel svoje rozhodnutia o nešpecifikované rozhodnutia iných okresných súdov. V tejto súvislosti upozornil na uznesenie Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 6Co/325/2012-59 a následný rozsudok OS Rožňava sp.zn. 4C/106/2012, podľa ktorého je súd povinný posudzovať každý prípad individuálne s prihliadnutím na všetky okolnosti a osobitosti daného prípadu. Každý konkrétny prípad je súd povinný riadne prejednať a svoje rozhodnutie riadne a presvedčivo odôvodniť s prihliadnutím na všetky skutočnosti, ktoré za konania vyšli najavo. K otázke nemožnosti ovplyvnenia zmluvných podmienok nachádzajúcich sa v relevantných dokumentoch uviedol, že aj napriek faktu, že v týchto prípadoch ide o formulárové zmluvy, ich uzavretie zo strany účastníka stále ostáva iba na jeho slobodnom rozhodnutí. Tento nie je nijakým spôsobom nútený vstúpiť do zmluvného vzťahu, čo by založilo priestor pre posúdenie právneho úkonu ako absolútne neplatného z dôvodu absencie slobodnej vôle. Odporca si slobodne bez nátlaku vybral poskytovateľa služieb a dodávateľa služieb, sám si vybral okruh služieb a napokon sám si zvolil aj mobilný telefón. Verejnosti je všeobecne známa informácia o tom, akým spôsobom dochádza k uzatváraniu zmlúv ohľadne verejnej mobilnej telefónnej siete. Poukázal na špekulatívne zámery spotrebiteľov a paušálnosť prístupu, ktorý by vytvoril (a možno už aj vytvoril) priestor pre nepoctivého spotrebiteľa.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa nevyjadril.

Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu a z dôvodov odvolania podľa § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že rozsudok okresného súdu je potrebné podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdiť z týchto dôvodov:

Podľa názoru odvolacieho súdu okresný súd sa už v odôvodnení rozsudku náležitým spôsobom vysporiadal so všetkými rozhodnými dôvodmi podaného odvolania. Odvolací súd poukazuje na správne závery okresného súdu, podľa ktorých právne vzťahy účastníkov založené Dodatkom k Zmluve o pripojení je potrebné posudzovať ako spotrebiteľské vzťahy zo spotrebiteľských podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. To znamená, že predmetná zmluva nesmie obsahovať ustanovenia, ktoré by spôsobili značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a to neprijateľné podmienky. Odvolací súd sa stotožňuje s právnym posúdením zmluvných podmienok v predmetnej spotrebiteľskej zmluve, ako uskutočnil okresný súd v napadnutom rozsudku a v celom rozsahu naň odkazuje.

Dojednanie o zmluvnej pokute je v neprospech spotrebiteľa, keď navrhovateľ uplatňuje od odporcu sankciu - zmluvnú pokutu za porušenie zmluvnej povinnosti vo výške, ktorá je nezmenená bez ohľadu na to, aký čas zostáva do konca doby viazanosti. V prípade, že by odporca neuhradil cenu za služby v posledný mesiac viazanosti, vzťahuje sa na neho povinnosť zaplatiť rovnako vysokú zmluvnú pokutu, hoci celé predchádzajúce obdobie riadne plnil zmluvné povinnosti. Dojednanie o zmluvnej pokute odporca ako spotrebiteľ nemal možnosť ovplyvniť. Plnenie záväzku je možné zabezpečiť zmluvnou pokutou, ale táto musí byť primeraná, určitá a zrozumiteľná.

O neprijateľnosti obdobných zmluvných podmienok toho istého dodávateľa, ktoré boli právnym dôvodom vzniku obdobného nároku, bolo už právoplatne rozhodnuté vo viacerých rozsudkoch slovenských súdov, a z dôvodu ich neprijateľnosti a neplatnosti nebolo priznané požadované plnenie.

Odvolací súd poukazuje napr. na rozsudok Okresného súdu Trnava zo dňa 14.5.2014 sp. zn. 37C/35/2014, ktorý vo výrokovej časti určil, že zmluvná podmienka uvedená v bode 4, prvá veta dodatku zo dňa 14.5.2010 k zmluve o pripojení zo dňa 14.5.2010 v znení: "V prípade porušenia akejkoľvek povinnosti uvedenej v bode 1, písm. b) alebo v bode 2 alebo v bode 3 tohto dodatku, alebo v čl. 3 bod 3.6 Všeobecných podmienok, alebo v čl. 5, bod 5.2, písm. a) až c) Všeobecných podmienok, v dôsledku ktorej dôjde k následnému vypojeniu SIM karty zo strany podniku, je účastník povinný uhradiť podniku zmluvnú pokutu uvedenú v tabuľke č. 1 tohto dodatku (248,95 eur)" je ako neprijateľná neplatná. Ide teda o podmienku rovnakého znenia, ako je podmienka uvedená v bode 4. predloženého Dodatku k zmluve o pripojení uzavretého účastníkmi dňa 04.05.2011 v danej veci.

V zmysle ust. § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka je dodávateľ povinný zdržať sa používania takej zmluvnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach, ktorú súd určil za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky.

Novelou (zákonom č. 575/2009 Z.z.), sa do Občianskeho zákonníka doplnilo ustanovenie § 53a, podľa ktorého, ak súd právoplatne rozhodne o určitej zmluvnej podmienke uvedenej či už priamo v spotrebiteľskej zmluve, alebo v prílohe k zmluve, že je neplatná, nesmie ju dodávateľ viac používať ani vo vzťahu k iným spotrebiteľom a musí ju zo svojich zmlúv (resp. z príloh) vypustiť. Nevzťahuje sa to len na podmienky s rovnakým (doslovným) znením, aké bolo predmetom súdneho rozhodnutia, ale na všetky podmienky, ktorých význam (dôsledok) je taký istý, ako tej zmluvnej podmienky, o ktorej súd rozhodol, že je neplatná.

Napriek tomu navrhovateľ v danej veci návrhom podaným dňa 24.10.2014 uplatňuje nárok na základe zmluvnej podmienky, ktorá bola opakovane vyhlásená z dôvodu neprijateľnosti za neplatnú rozsudkami vydanými pred dňom podania návrhu.

Poukaz navrhovateľa na uznesenie Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 6Co/325/2012-59 nie je v danej veci namieste. Z jeho obsahu vyplýva, že dôvodom zrušenia rozsudku prvostupňového súdu bol procesný postup, keď rozsudky iných súdov v obdobných veciach neboli súčasťou spisu, neboli oboznámené na pojednávaní ako listinné dôkazy a úvahy súdov vedúce k záveru o ich neprijateľnosti nie sú obsiahnuté v odôvodnení rozsudku .

V danej veci však okresný súd v odôvodnení uviedol, akými úvahami sa spravoval pri vyhodnotení dojednanej zmluvnej podmienky ako neprijateľnej (viazanosť spotrebiteľa 24 a dojednanie o zmluvnej pokute v plnej výške).

Podľa § 219 ods. 1 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok okresného súdu tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 O.s.p. v spojení s § 142 ods. a § 151 ods. 1, 2 O.s.p. Z výsledku odvolacieho konania vyplýva, že odporca bol v odvolacom konaní úspešný a preto mu v zmysle § 142 ods. 1 O.s.p. v zásade patrí právo na náhradu trov tohto odvolacieho konania. Toto právo si však v zmysle § 151 ods. 1 O.s.p. neuplatnil, ani mu žiadne trovy zo spisu nevyplynuli, preto odvolací súd rozhodol, že mu náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.